

Студијски програми: Студије политике, модул: Демократија и демократизација, Студије рода, Међународне студије, модул: Студије САД			
Назив предмета: Политика отпора и теорије грађанске непослушности			
Наставник: проф. др Марко Симендић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета У оквиру предмета се проучава генеза концепта грађанске непослушности као важног елемента дефинисања сваке модерне, демократске државе. Обрађују се антички узор, развој концепта преко опуса средњовековних конституционалиста, све до модерног поимања и тумачења грађанске непослушности. Општи циљ предмета је да опреми студенте знањем, компетенцијама, вештинама и аналитичким оруђима потребним за самостално критичко истраживање и промишљање концепта грађанске непослушности као елемента принципа грађанства. Студенти који учествују на курсу требало би стекну вештину аргументованог разматрања основних проблема овог поља политичке теорије и могућност да примене тако стечена знања и способности на анализу политичких институција, поредака, идеја, вредности и проблема.			
Исход предмета На крају се очекује да студенти: (по)знају, разумеју и могу да користе политичке концепте грађанина, грађанства и грађанске непослушности у анализи савремених политичких проблема и поредака; (препо)знају идеје важних политичких мислилаца; могу да идентификују и процењују значај главних елемената и проблема концепта грађанске непослушности; унапреде своје способности и вештине читања и разумевања текстова, као и усменог изражавања и аргументације.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Грађанин и слобода: књижевност, уметност и идеја грађанске непослушности; Отпор и грађанска непослушност у античкој Грчкој и Риму; Идеја грађанске непослушности у средњовековним трактатима о борби против тиранске власти; Право на побуну у раном модерном добу; Право на побуну и грађанске револуције 18. века; Грађанска непослушност и модерни конституционализам; Модерни концепт грађанске непослушности; Грађанска непослушност у теорији Џона Ролса; Концепти грађанске непослушности код Растина и Хабермаса; Шарп и Фриман: грађанска непослушност као вид ненасилног отпора; Satyagraha М. Гандија као вид грађанске непослушности; Анализа грађанске непослушности код Тороа; Анализа грађанске непослушности код Волцера; Грађанска непослушност и политичка култура. <i>Практична настава:</i> семинари (вежбе) на којима се анализира литература и дискутује о темама			
Литература Платон, <i>Одбрана Сократова</i> и <i>Критон</i> ; Џон од Солзберија, <i>Поликратикус</i> (г. 3.15, 4.1, 8.18 и 8.20); Александар Молнар, "Отпор тиранији у античкој Грчкој" и "Право на отпор тиранији у средњем веку" у: <i>Расправа о демократској уставној држави</i> , Самиздат Б92, Београд, 2001; <i>Vindiciae Contra Tyrannos</i> ; Џ. Лок, <i>Друга расправа о влади</i> (г. 17-19); Х. Д. Торо, <i>О дужности грађанина да буде непослушан</i> ; Ганди, избор текстова; М. Л. Кинг, <i>Писмо из затвора у Бирмигнему</i> ; Џ. Ролс, "Дужност и обавеза" у: <i>Теорија правде</i> ; Ј. Хабермас, <i>Грађанска непослушност – тест за демократску правну државу</i> ; Џ. Шарп, <i>Од диктатуре до демократије</i> , В. Павићевић, "Грађанска непослушност у савременој политичкој теорији", <i>Годишњак ФПН</i> , 3 (3), 2009.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе предавања, семинари, дискусија о прочитаним текстовима			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
писани рад	50	усмени испит	40
семинари	10		